„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 325 Duminică 26 Noembrie 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Stabilitatea funcționarilor

Curtea de apel din București a pronunțat o hotărîre care împacă principiul apărării contra abuzurilor administrative cu principiul apărării contra funcționarilor abuzivi.

Având de judecat o acțiune în contencios, unde un funcționar cerea anularea actului de autoritate prin care fusese înlocuit din cauza unor neregului ce i se impută, prima instanță de fond în această materie s'a găsit în prezența a două norme legale în vigoare.

Pe de o parte, decretul-lege din 4 Martie 1938, prin care au fost suspendate inamovibilitatea și stabilitatea funcționarilor publici.

Pe de altă parte, legea administrativă din 14 August 1938, prin care se acordă stabilitate funcționarilor din categoria reclamantului din acel proces.

Această lege nu cuprinde dispoziținea că nu se derogă dela suspendarea stabilității edictate prin decretul-lege din 4 Martie 1938, dispoziținne care se găsește în alte legi de organizare posterioare acelui decret-lege, cum este cea judecătorească. Astfel că, el fiind anterior reformei administrative, Curtea de apel l-a socotit inaplicabil funcționarilor pentru cari ea prevede stabilitatea, cu corectivul judecății disciplinare și a consecințelor ei, a declarat admisibilă acea acțiune și urmează ca aceasta să fie examinată în fond, spre a se vedea dacă înlocuirea reclamantului a fost făcută în condițiunile prescrisă de legea respectivă.

Cum în contra hotărîrilor date asupra incidentelor — în cazul acesta ministerul de interne ceruse respingerea acțiunei ca inadmisibilă — nu se poate declara recurs de cât odată cu atacarea deciziei pronunțate în fond — înnalta Curte de casație va avea prilejul numai atunci să examineze și să rezolve această problemă deosebit de importantă, întrucât, după cum am arătat, legile de organizare diferă sub raportul chestiunei deduse în fața justiției prin acest proces, iar stabilitatea funcționarilor publici este un postulat cu caracter general.

GUVERNUL ARGETOIANU A DEMISIONAT

DEMISIA A FOST PRIMITĂ. — CONSILIERII REGALI AU FOST CHEMAȚI LA PALAT PENTRU CONSULTĂRI

D. GH. TĂTĂRESCU A FOST INSĂRCINAT CU FORMAREA NOULUI CABINET

COMUNICAT Nr. 66

Buc., 23 Noemb. 1939, ora 13.
Ministrul Casei Regale face cunoscut:
1. D. Constantin Argetoianu, președintele Consiliului de miniștri, a prezentat Majestății Sale Regelui demisia guvernului.
Demisia a fost primită.
2. Consilierii regali au fost convocați astăzi la Palatul Regal pentru consultări.

COMUNICAT Nr. 67

23 Noembrie 1939, ora 17.
Ministrul Casei Regale face cunoscut:
In cursul după amiezii, Majestatea Sa Regele a primit pe consilierii regali: d. mareșal C. Prezan, d. general Artur Văitoianu, d. dr. Al. Vaida-Voevod, d. prof. G. G. Mironescu, d. prof. N. Iorga, d. dr. Const. Angelescu, d. Gheorghe Tătărescu.

COMUNICAT Nr. 68

23 Noembrie 1939, ora 19.
Ministrul Casei Regale face cunoscut:
Majestatea Sa Regele a primit la orele 18,45 pe d. Gheorghe Tătărescu, consilier regal.
Domnia-sa a fost însărcinat cu formarea guvernului.

CUM S'A DESFĂȘURAT CRIZA DE GUVERN

D. C. Argetoianu, președintele consiliului de miniștri, a fost primit în audiență de M. S. Regele, Joi la ora 11 jum.

Președintele consiliului a prezentat Suveranului demisia întregului cabinet, care a fost primită.

Dela palat d. C. Argetoianu s'a înapoiat la locuința d-sale, unde a convocat pe membrii guvernului, cărora le-a adus la cunoștință că a prezentat Suveranului demisia.

Știrea demisiei guvernului a fost comunicată la ora 1 la postul de radio București.

CONSULTARILE DELA PALAT

La ora 4 d. a. au fost convocați la palatul regal din calea Victoriei, în vederea consultărilor, consilierii regali.

Au sosit rând pe rând cu mașinile d-nii: mareșal Prezan, general Artur Văitoianu, dr. Al. Vaida Voevod, prof. G. G. Mironescu, prof. N. Iorga, dr. C. Angelescu și Gh. Tătărescu.

Suveranul a avut convorbiri cu fiecare consilier regal în parte.

In urma consultărilor, M. S. Regele a însărcinat pe d. consilier regal Gheorghe Tătărescu cu formarea noului cabinet.

Declarațiile d-lui consilier regal Gh. Tătărescu

D. consilier regal Gh. Tătărescu

Dela palat d. consilier regal Gh. Tătărescu s'a înapoiat la locuința d-sale din str. Polonă, unde a făcut presei la ora 8 seara următoarea declarație:

„In urma demisiunii guvernului prezidat de d. consilier regal C. Argetoianu, Maiestatea Sa Regele a binevoit să mă însărcineze cu formarea unui nou guvern constituit în cadrul Frontului Renașterii Naționale. Nădăjduesc să pot duce la bun sfârșit această înaltă însărcinare".

*

La ora 8 jum. seara d. Tătărescu a primit la locuința d-sale pe d-nii: Mitiță Constantinescu, general Ilcușu, Victor Iamandi, Gr. Gafencu, Petre Andrei și gen. Paul Teodorescu.

D. VICTOR IAMANDI NUMIT CONSILIER REGAL

M. S. Regele a semnat Joi decretul prin care d. Victor Iamandi, ministrul justiției, a fost numit consilier regal.

PE MARE

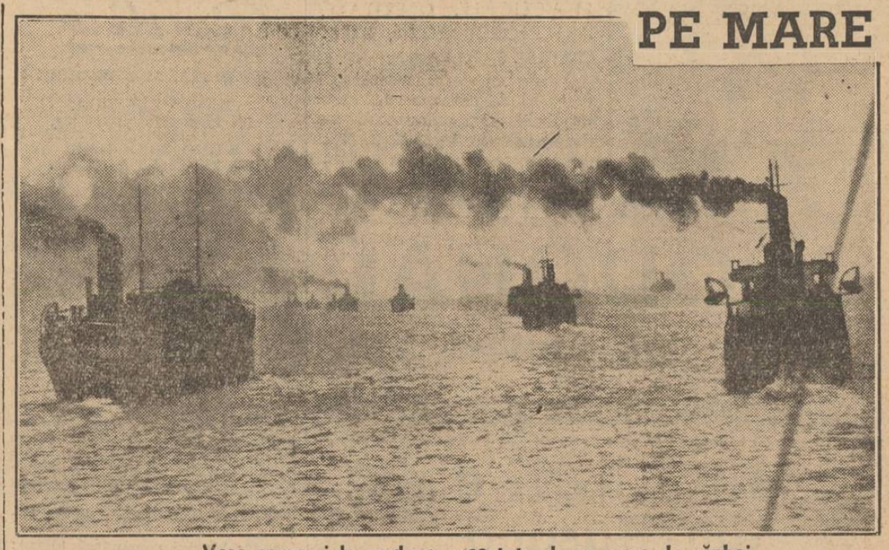

Vase comerciale engleze escortate de vapoare de război

RĂZBOIUL ECONOMIC ȘI REACȚIUNEA NEUTRILOR

Doctrina de război naval a Marei Britanii

de R. SEIȘANU

Doctrina engleză asupra războiului naval, care a fost expusă într'un memorandum al amiralității britanice în 1902, se baza în epoca aceea pe ofensivă, — scopul flotei de război fiind bătălia pentru distrugerea forțelor navale inamice, iar nu apărarea locală.

Această doctrină a rămas în domeniul istoriei. Ea a fost înlocuită cu alta, bazată mai mult pe defensivă, de cât pe ofensivă, — scopul flotei britanice fiind să asigure și să garanteze comunicațiile pe mare; să apere coastele și porturile (apărarea locală); să protejeze vasele de comerț naționale și aliate, ce navighează în convoiuri și să controleze vasele de comerț neutre. Cine a contribuit la modificarea doctrinei engleze asupra războiului naval, din esențial ofensivă cum a fost până la 1914, în defensivă-ofensivă și la înlocuirea bătăliei prin blocusul cu caracter economic?

Apariția submarinului, a minei și a hidroavionului pe teatrul de operațiuni maritim. In timpul războiului mondial submarinul și mina, întrebuințate de germani pe o scară întinsă, atât împotriva vaselor de luptă, cât și a celor de comerț inamice, prin distrugerile ce le-au provocat și prin faptul că ele amenințau libertatea navigațiunii și siguranța comunicațiilor, au schimbat profund caracterul războiului naval.

Germania a putut să-și apere coastele sale amenințate, cu baraje și câmpuri de mine; iar în largul mărilor și oceanelor a operat cu submarine și mine și a practicat războiul de cursă cu câteva vase de război, care după câtva timp au fost distruse de englezi.

Bătălia navală dela Iutland n'a putut avea un caracter decisiv, de oarece pe câmpul tactic se găseau submarine și mine germane.

In asemenea condiții, flota de suprafață germană, fiind inferioară celei engleze, a stat mai mult la adăpost; iar cea engleză, cu toată superioritatea sa în tonaj și armament, n'a putut angaja forțele sale într'o bătălie cu caracter decisiv și a fost nevoită să îndeplinească misiuni în legătură cu apărarea locală, cu asigurarea comunicațiilor maritime și cu exercitarea controlului vaselor de comerț neutre, — adică cu aplicarea blocusului economic.

De aceea Anglia a fost singura putere maritimă, care cum s'a terminat războiul mondial a stăruit să se suprime submarinul și mina, ca arme navale, spre a putea reveni la tradiționala sa doctrină ofensivă, așa cum o găsim formulată în memorandum-ul amiralității britanice din 1902.

Cu prilejul conferinței dela Washington — inițiată de Statele Unite și la care au luat parte Anglia, Franța, Italia și Japonia — delegația britanică, prezidată de lordul Lee, a cerut suprimarea submarinului dintre armele navale, deoarece el n'are capacitatea să apere coastele, porturile și liniile de comunicație; e vulnerabil și deci inferior; iar felul său de a ataca vasele de suprafață este lipsit de lealitate.

Delegația franceză, susținută de celelalte delegații, s'a opus cererei delegației britanice, invocând următoarele argumente:

Submarinul este arma națiunilor maritime, care nu au posibilitatea să construiască vase de suprafață numeroase, de mare tonaj și puternic armate.

El este arma navală prin care statele mici și mijlocii pot să se apere împotriva celor mari și puternice. Dacă

(Continuare in pag. 2-a)

APĂRARE TOTALĂ

Lămuririle cercurilor franceze privitoare la blocada totală a Germaniei

Dela corespondentul nostru particular

Paris, 23. — Noua fază în care a intrat războiul economic, în urma deciziei luate de Anglia și Franța de a extinde blocusul la toate exportațiunile germane, constitue obiectul atențiunei cercurilor politice franceze. La Paris ca și la Londra se prepară de cercurile competente modalitatea aplicării controlului exportațiunilor germane. Până în prezent Franța și Anglia au blocat Germania prin următoarele trei mijloace: controlul contrabandei, cumpărături masive de mărfuri în Statele Unite pentru a împedica astfel aprovizionarea Germaniei în aceste țări și negocieri cu statele neutre pentru a le convinge să nu mărească comerțul lor cu Germania. De aci înainte planul aliaților este de a suprima exportul german, de a tăia comerțul german la rădăcină.

In fața hotărîrei Germaniei de a duce războiul total, aliații vor opune o apărare totală și conștiința ce o au despre importanța datoriei lor de a apăra libertatea și independența, le indică și calea pe care trebue și pe care nu vor ezita s'o urmeze.

Cercurile politice franceze adaugă că deși înțeleg îngrijorările legitime ale neutrilor, aceștia pot fi însă siguri că vor fi luate toate măsurile în așa fel încât această întărire a controlului exportului german să atingă cât mai puțin interesele statelor neutre. Noua atitudine a aliaților a devenit necesară din cauza repetatelor violări aduse legilor internaționale de Germania. Dacă Germania ar fi lăsată să ducă războiul naval așa cum încearcă, atunci — spun cercurile autorizate franceze — s'ar ajunge la suprimarea totală a navigației neutrilor. Faptul că conducătorii Reichului au aerul de a deplânge țările neutre grav atinse prin exploziile minelor în Marea Nordului, sfătuindu-i în acelaș timp să evite coastele britanice, arată intenția Germaniei de a determina țările neutre să ocolească Marea Nordului și să rămână în stricta dependență a Reichului, care le-ar putea astfel dicta condițiile ei pentru toate cumpărăturile. Măsurile aliaților au deci de scop, între altele, și pe acelea de a apăra independența țărilor neutre.

Cercurile politice franceze sunt convinse că hotărîrea de a se recurge la blocada totală a Germaniei, va grăbi victoria aliaților.

De altfel se observă că opinia publică din țările neutre înțelege și justifică măsurile Franței și ale Angliei. Când la 1915 Germania a violat regulile dreptului internațional, aliații au luat măsuri de represalii identice cu cele anunțate de d. Chamberlain. Până azi aliații nu controlau decât anumite mărfuri destinate Germaniei. Toate celelalte mărfuri germane exportate de vapoare neutre nu erau confiscate. De aci încolo, blocada fiind extinsă asupra tuturor mărfurilor destinate Germaniei și asupra tuturor mărfurilor venind din Germania sau aparținând supușilor germani, se va realiza o

(Continuare in pag. 2-a)

PENTRU CUNOAȘTEREA RECIPROCĂ

de N. BATZARIA

Amintim că după ce se izbutise a se înjgheba Înțelegerea Balcanică, organism eșit din necesități evidente și al cărui scop a fost și continuă a fi consolidarea operei de pace în această parte de pământ, cu respectul integrității teritoriale și al deplinei independențe a fiecărui stat participant, a mai luat ființă și o organizație specială de presă. Este organizația numită „Presa Înțelegerii Balcanice". Scopul ei? Pe cât de simplu, pe atâta de util.

Pe de o parte, să contribue la desvoltarea și întărirea legăturilor dintre statele balcanice prin o cât mai bună cunoaștere reciprocă din toate punctele de vedere, iar, pe de altă parte, să înlăture orice asperități ce s'ar putea ivi eventual și să împiedece crearea unei atmosfere oarecum de neîncredere sau provocătoare de regretabile frictiuni.

Credem că nu va fi un motiv de supărare, ci mai degrabă un îndemn de a face la fel, dacă pomenim că la confrații turci am găsit cei mai zeloși și mai stăruitori propagandiști ai necesității de a face din Înțelegerea Balcanică o realitate cât mai vie și un cât mai puternic instrument politic. Tema: „Balcanii să fie pentru popoarele balcanice" este scoasă mereu în evidență în articolele ce apar în presa prietenilor turci — prieteni pe cari te poți sprijini în orice împrejurări și cu toată încrederea.

Și tot în presa lor se stărue asupra marilor și evidentelor foloase ce decurg pentru toate statele și popoarele balcanice din o cât mai temeinică și mai bună cunoaștere reciprocă. Este doar un adevăr confirmat de experiență, că, cu cât cunoști mai bine și mai de aproape pe un popor, cu atât se întăresc sentimentele de simpatie și prietenie pentru poporul acela.

In spiritul acestor idei, avem plăcutul prilej să înregistrăm două fapte din aceste zile. Un fapt este vizita aici, în țară, a d-lui Lutfi Kirdar, guvernatorul Istanbulului. Al doilea fapt este conferința ținută la Belgrad de către o distinsă personalitate culturală iugoslavă despre „Legăturile din trecut ale sârbilor cu românii".

Sunt fapte și manifestări, care aduc o prețioasă contribuție la atât de necesara cunoaștere reciprocă și la cimentarea prieteniei reciproce.

Iată, d. Lutfi Kirdar s'a interesat de aproape de modul cum sunt organizate și cum funcționează unele instituții publice dela noi, tot așa cum a dorit să cunoască unele din localitățile pitorești din țară și gradul de desvoltare a unor industrii.

Date fiind împrejurările anormale create pentru toate statele din cauza războiului

(Continuare in pag. 2-a)

IN CORPUL ZIARULUI:

DEMERSUL-PROTEST AL OLANDEI LA LONDRA

APLICAREA REPRESALIILOR ECONOMICE IMPOTRIVA GERMANIEI

NOTE

După „Serbarea Recoltei"

Ziarele au publicat, la vreme și pe larg, chipul cum a decurs, în întreg cuprinsul țării, „Serbarea Recoltei", încheiată cu marea manifestație desfășurată, în acelaș cadru, în Capitală.

Trecând peste tot ceeace a constituit programul festiv vom desprinde un serios învățământ care se formulează clar și categoric însă care, — credem noi, — n'a fost deajuns subliniat.

Este simptomatic faptul că a trebuit să se accentueze, azi, rolul precumpănitor al plugului și al țarinei, într'o țară ca a noastră. Cine nu cunoaște calificarea de „eminamente agricolă", ajunsă refren întâlnit atât de des în discursurile de eri, încât era rostită, în timpul din urmă, în sens ironic?... Calitatea aceasta, de țară agricolă, se pare totuși că fusese uitată. Și, ce e mai curios, o uitaseră tocmai cei cari, prin pregătirea și chemarea lor, sunt profesionalmente datori să stea în permanentă legătură cu plugărimea.

Am fi nemângâiați dacă adevărul pe care, — cu cea mai bună intenție, — îl însemnăm aci, ar supăra pe cineva: Păcatul funcționarismului, biurocratismul, a răpit numeroase elemente specializate în ramuri de viață practică. El a făcut simțite ravagii și în rândurile agronomilor, determinând pierderea, printre vrafuri de registre și munti de dosare, a unor valori reale, cari puteau aplica, — altfel decât cu condeiul în mână, — prețioasele concluzii ale unei întregi vieți de pregătire...

Noi, — și ca noi, nu ne îndoim, toată lumea inclusiv unii agronomi, — socotim că un pom sădit reprezintă mai mult decât cea mai savantă circulară sau decât cel mai frumos discurs... — M. Negru.

NOUILE „AVIOANE-DISTRUGĂTOARE" GERMANE

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 23. — Comunicatul comandamentului armatei germane de azi vorbește pentru prima oară de „avioanele-distrugătoare" cari au intrat în acțiune pe frontul de Vest.

Cercurile bine informate afirmă că nu este vorba de o armă specială ci de avioane de un tip special, cu un echipaj de două persoane. „Avioanele distrugătoare" vor fi folosite împotriva avioanelor de vânătoare. Lor le revine acelaș rol ca distrugătoarelor împotriva torpiloarelor.

CUM MOTIVEAZĂ GERMANII METODELE INTREBUINȚATE DE EI IN RĂZBOIUL NAVAL

Berlin, 23. — In urma unui comunicat semi-oficial și în special în urma interpretărilor date de cercurile conducătoare navale germane, războiul de mine, care se desfășoară de câteva zile în apropierea coastelor britanice, trebue considerat ca un nou capitol al războiului naval și deci privit ca un nou mijloc de luptă al Germaniei împotriva Angliei.

Chestiunea dacă este vorba de mine britanice sau nu — problemă ce până acum a jucat un rol deosebit — este lăsată acum la o parte și nu mai este pusă în sarcina Angliei.

In schimb, atitudinea cercurile autorizate politice și a cercurilor navale germane este destul de precisă și concretă, încât a produs aproape alarmă în cercurile neutre din Berlin.

Astfel, forurile competente militare declară că Germania poate pune mine fără avertisment pe căile de navigație comercială dacă aceste căi sunt folosite și de vasele de război. In susținerea acestei afirmații, cercurile navale germane se referă la clauza convenției dela Haga din 1907, care prevede că punerea de mine în apropierea coastelor și porturilor dușmane nu este permisă, dacă această acțiune este îndreptată împotriva căilor de navigație comercială. Cercurile navale germane afirmă că această restrângere nu vine în considerație fiindcă porturile britanice — Harwich, Chatham, Sheernes și altele — se află foarte aproape de căile de navigație comercială. Intrucât Germania nu poate schimba nimic în ceeace privește acest fapt, nici dreptul ei de a duce războiul de mine nu poate fi atins.

Cercurile navale germane mai întrebuințează și un alt argument în favoarea războiului cu mine în această zonă, spunând că din cauza situației geografice, vasele de

(Continuare in pag. 2-a)

URECHEA METALICĂ

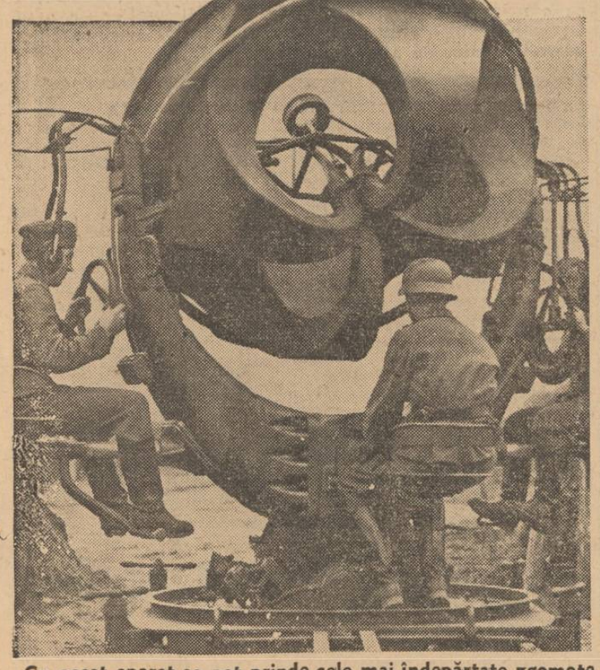

Cu acest aparat se pot prinde cele mai îndepărtate zgomote ale aeroplanelor.

Mină aruncată de valuri pe o plajă din Danemarca